

UCHWAŁA NR VII/37/2019
RADY GMINY KRASNOSIELC

z dnia 20 maja 2019 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny Gminy Krasnosielc
na lata 2019-2021**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2019 r. , poz. 506) oraz art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2018 r. , poz. 998 z późn. zm.) Rada Gminy Krasnosielc, uchwala co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny Gminy Krasnosielc na lata 2019 - 2021 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Krasnosielc.

§ 3.

Traci moc Uchwała Nr VI/29/2019 Rady Gminy Krasnosielc z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny Gminy Krasnosielc na lata 2019-2021.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Ewa Grabowska

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY GMINY KRASNOSIELC na lata 2019-2021

podniesienie ich samooceny, wzbudzenie wiary we własne siły, a także pomoc w wykonywaniu najprostszych czynności, składający się na proces prowadzenia gospodarstwa domowego. Działania asystenta rodziny mają wspomagać rozwój kompetencji wszystkich członków rodziny tj. rodziców, dzieci, czemu służy indywidualne podejście do rodziny i jej problemów. W tym miejscu należy jednoznacznie powiedzieć, że asystent rodziny nie przejmuje działań za rodzinę, jedynie wspiera ją w wykonywaniu określonych obowiązków jak i również w podjętych działaniach, pokazuje jakie efekty przyniesie ich praca oraz ukierunkowuje te działania w taki sposób, aby przyniosły one zamierzone efekty.

Pozostawienie rodzin bez fachowego wsparcia i różnorodnej pomocy specjalistycznej spowoduje wzrost zjawiska dalszej degradacji rodzin i skutkować będzie różnorodnymi konsekwencjami, którymi najbardziej zagrożone będą dzieci. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowaniem.

Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019 - 2021 jest utworzenie spójnego, scentralizowanego systemu wsparcia dzieci oraz wsparcia rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Wszelkie działania służb i instytucji pracujących na rzecz dobra dziecka i rodziny powinny być zintegrowane i uwzględniać prawo do zachowania tożsamości dziecka i jego prawa do utrzymania kontaktów z rodzicami. Realizowane w ramach Programu zadania koncentrować będą się nie tylko na dziecku, ale również na całej rodzinie, jako podstawowej komórce społecznej, przede wszystkim w sytuacjach, gdy dziecko zostanie umieszczone poza rodziną biologiczną, w celu odzyskania przez nią funkcji opiekuńczej.

Program będzie miał zatem charakter zróżnicowany, zarówno profilaktyczny jak i interwencyjny, w zależności od celów i poszczególnych zadań prowadzących do ich realizacji.

Uzasadnienie wprowadzenia Programu

Zgodnie z art. 176 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy m.in. opracowanie i realizacja trzyletniego gminnego programu wspierania rodziny. W świetle założeń ustawy pomoc dziecku i jego rodzinie powinna mieć charakter interdyscyplinarny i być udzielana przez właściwych specjalistów w ramach zintegrowanego lokalnego systemu. Ważne jest, by działania i decyzje względem rodziny były podejmowane przy współpracy wyspecjalizowanych instytucji (pomoc społeczna, szkoła, sąd, policja). Konsekwencją powyższego zapisu jest wprowadzenie trzyletniego programu wspierania rodziny w Gminie Krasnosielc na lata 2019-2021. Priorytetem będzie stworzenie działań profilaktycznych i osłonowych tak, aby zapobiegać marginalizacji i społecznemu wykluczeniu rodzin. Świadczenie wsparcia dla rodzin zagrożonych społecznym obniżeniem standardu życia ma dać poczucie bezpieczeństwa i gwarancje wsparcia instytucjonalnego. Każdy potrzebujący powinien mieć zapewnione wsparcie i posiadać pewność, że może je otrzymać w instytucjach do tego celu powołanych.

	2016	2017	2018
Liczba urodzeń	71	59	63

Źródło : dane własne UG Krasnosielc

	2016	2017	2018
Liczba zawartych małżeństw	40	35	29

Źródło: dane własne UG Krasnosielc

Diagnoza sytuacji rodzin korzystających z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej w Krasnosielcu

W 2018 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Krasnosielcu objął swoim wsparciem łącznie 299 rodzin, w których zamieszkiwało 912 osób w rodzinach. Osoby korzystające z pomocy OPS stanowią 14 % ludności gminy.

Tabela nr 1. Struktura rodzin z dziećmi objętych pomocą OPS w Krasnosielcu 2018r

rodziny	liczba rodzin
z dziećmi do 18 r. ż.	191
wielodzietne	73
niepełne	46

Źródło: dane własne OPS

Szkoła Podstawowa Drądzewo	135	145
Gimnazjum	117	57
Przedszkole Krasnosielc	100	100
Oddział Przedszkolny Drądzewo	48	49
Oddział Przedszkolny Amelin	24	22
Oddział Przedszkolny Raki	22	23
Zespół Szkół Krasnosielc ul. Sadowa	59	54

Część dzieci z rodzin będących pod opieką Ośrodka Pomocy Społecznej objętych jest pomocą w formie dożywiania w ramach rządowego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. W roku 2017 programem objęto 401 osób, w tym 320 dzieci w wieku do ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej z 178 rodzin. Koszty programu w roku 2017 wyniosły 102 373,00 zł. W roku 2018 programem objęto 366 osób, w tym 310 dzieci w wieku do ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej z 174 rodzin. Koszty programu w roku 2018 wyniosły 119 050,00 zł

Z pomocy w formie posiłku, niewymagającej przeprowadzenia wywiadu środowiskowego w roku 2017 skorzystało 4 dzieci na kwotę 1631,00 zł. Również w roku 2018 skorzystało 4 dzieci na kwotę 2 336,43zł

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych co roku wysyła przeciętnie. 8 dzieci z rodzin z problemem alkoholowym na kolonie letnie finansowane ze środków pozyskanych za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Gdy dochodzi do sytuacji, w której rodzice zostają trwale lub czasowo pozbawieni praw rodzicielskich lub władza ta została ograniczona, sąd postanawia o ustanowieniu nad dzieckiem opieki zastępczej i umieszczeniu poza rodziną biologiczną. Aktualnie z terenu gminy Krasnosielc w rodzinach zastępczych przebywa 2 dzieci i w placówkach opiekuńczo-wychowawczych – 0 dzieci. Ośrodek pomocy prowadzi pracę socjalną z rodzinami tych dzieci pod kątem ich powrotu do rodzin biologicznych.

Z analizy sprawozdań Ośrodka Pomocy Społecznej oraz informacji uzyskanych od pracowników socjalnych wynika, że w roku 2018 zmniejszyła się liczba rodzin, którym udzielono wsparcia w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych w postaci przydzielenia asystenta rodziny. Są to rodziny, które wymagają wsparcia w znacznie szerszym wymiarze aniżeli pomoc oferowana w ramach pracy socjalnej. W Ośrodku zatrudniony jest asystent rodziny współpracujący z rodzinami, w których występuje bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych.

Najbardziej przez ten stan rzeczy cierpią dzieci, które pozostawione „same sobie” podejmują działania dewiacyjne, które prowadzą do niedostosowania społecznego.

Pracownicy socjalni i asystent rodziny Ośrodka Pomocy Społecznej w Krasnosielcu w ramach wykonywania swoich obowiązków podejmują działania na rzecz rodzin dysfunkcyjnych, borykających się z różnorodnymi problemami. Niejednokrotnie są to rodziny, które oprócz ubóstwa dotknięte są wieloma dysfunkcjami. Praca z takimi rodzinami wymaga od kadry pomocy społecznej wysokiego profesjonalizmu i zaangażowania w podejmowanych działaniach.

Tabela nr 6. Najczęstsze przyczyny nasilenia trudnych sytuacji życiowych, które stanowią przyczynę ubiegania się o wsparcie Ośrodka Pomocy Społecznej.

Powody przyznania pomocy	Rok 2017		2018 roku	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	139	401	111	313
Potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności	32	169	36	195
Sieroctwo	0	0	0	0
Bezrobocie	158	506	142	458
Bezdomność	2	2	2	2
Niepełnosprawność	79	177	78	166
Zdarzenie losowe lub sytuacja kryzysowa	0	0	1	5
Alkoholizm	2	6	5	11
Narkomania	0	0	0	0

Źródło: dane własne OPS

2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych, z tego z tytułu:	4 995	547 642	4 462	502 335
3.	Zasiłki pielęgnacyjne	2 152	329 256	2 101	332 175
4.	Świadczenia pielęgnacyjne	335	470 223	319	469 756
5.	Składka na ubezpieczenie emerytalno – rentowe od osób pobierających świadczenia pielęgnacyjne	309	118 543	305	118 945
6.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	53	53 000	71	71 000

Źródło: dane własne OPS

Istotne finansowe wsparcie dla matek nigdzie nie ubezpieczonych stanowi świadczenie rodzicielskie przyznawane niezależnie od dochodu do czasu ukończenia przez dziecko 1r. życia w kw. 1000 zł miesięcznie oraz zastosowanie mechanizmu „złotówka za złotówkę” dla rodzin, których dochód przekroczył ustawowe kryterium dochodowe uprawniające do świadczeń rodzinnych. W 2017 roku wypłacono 323 świadczeń na kwotę 296 616 zł.

Natomiast w 2018 roku wypłacono 244 świadczenia na kwotę 220 324 zł.

Na podobnym poziomie na przestrzeni ostatnich kilku lat wypłacane są świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego na podst. przepisów „Ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów”. W 2017 roku do świadczeń uprawnionych było 33 rodzin - wypłacono 750 świadczeń na kwotę 288 265,00 zł. Natomiast 2018 roku wypłacono 661 świadczeń dla rodzin 32 rodzin na kwotę 251 049,00zł.

Kolejny program kierowany do rodzin wielodzietnych, to Karta Dużej Rodziny - polegający na przyznaniu korzystniejszego od ogólnie obowiązującego dostępu do towarów, usług lub innych form działalności. Ulgi i zniżki oferują instytucje państwowe podległe ministerstwom oraz podmioty prywatne na podst. pisemnej umowy z Ministerstwem Rodziny Pracy i Polityki Społecznej.

Od lipca 2014r do 31-12-2018 r. łącznie przyznano 903 kart w tym 325 rodzicom oraz 578 dzieciom . Najwięcej rodzin korzystających z programu ma 3 dzieci - 133, z 4 dzieci - 29 rodzin, z 5 dzieci -10 rodzin, 6 dzieci - 0 rodziny, z 7 i więcej 2 rodziny.

pozarządowych działających na terenie gminy.	brak współpracy ze strony rodzin w zakresie rozwiązywania problemów
Szanse - Powołanie asystenta rodziny celem wsparcia rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczej. - Rozwój wolontariatu - Edukacja rodziców - Wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę - Realizacja rządowych programów i możliwość pozyskiwania funduszy unijnych. - Rosnące wsparcie finansowe dla rodzin o charakterze socjalnym	Zagrożenia - Niestabilność prawa dotyczącego polityki społecznej, niespójność, częste zmiany i trudności w interpretacji przepisów - Zanik więzi i tradycji rodzinnych, „pęd życia” - Wzrost kosztów utrzymania rodzin - Zatrudnienie niezgodne z kwalifikacjami , daleko poza miejscem zamieszkania bądź wymagające pełnej dyspozycyjności - Wzrost patologicznych zachowań wśród dzieci i młodzieży, konsumpcjonizm, narastająca przemoc - Uzależnienie członków rodziny od alkoholu, środków odurzających, Internetu

Cel główny i cele szczegółowe Programu

Cel główny : Wspieranie rodzin mających problemy z wypełnieniem swoich funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz zapobieganie dysfunkcjonalności rodzin.

Cele szczegółowe

1. Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących.

2. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dla rodzin z dziećmi.

3. Poprawa jakości opieki sprawowanej przez biologicznych rodziców.

Nazwa zadania	Czas realizacji	Podmiot realizujący	Wskaźnik realizacji	Źródło finansowania
Zapobieganie powstawania sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących.				

W zależności od zdiagnozowanych potrzeb – zapewnienie opieki rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez wsparcie asystenta rodziny.	2019-2021	Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba asystentów pracujących na rzecz mieszkańców gminy. Liczba rodzin, którym przydzielono asystenta.	Środki własne, Środki zewnętrzne
zapewnienie dostępności poradnictwa specjalistycznego oraz organizowanie i informowanie o miejscach pomocy	2019-2021	Ośrodek Pomocy Społecznej , Urząd Gminy , PCPR	Liczba i formy przekazów informujących o miejscach pomocy	Środki własne, Środki zewnętrzne
Organizowanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży poprzez prowadzenie działalności edukacyjno-kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej	2019-2021	Szkoły , Gminna Biblioteka Publiczna	Ilość dzieci i młodzieży biorących udział w z zorganizowanych zajęciach	Środki własne Środki zewnętrzne

Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin z dziećmi.

Zapewnienie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom z dziećmi.	2019-2021	Ośrodek Pomocy Społecznej Urząd Gminy	Liczba i formy udzielonej pomocy. Liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych pomocą.	Środki własne, Środki zewnętrzne
Objęcie dożywianiem wszystkich potrzebujących dzieci.	2019-2021	Ośrodek Pomocy Społecznej Urząd Gminy	Liczba dzieci korzystających z posiłków.	Środki własne, Środki zewnętrzne
Monitorowanie sytuacji zdrowotnej i edukacyjnej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.	2019-2021	Ośrodek Pomocy Społecznej Placówki opieki zdrowotnej Szkoły Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	Liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych monitorowaniem.	Środki własne, Środki zewnętrzne

Udzielanie rodzinom pomocy finansowej i rzeczowej.	2019-2021	Ośrodek Pomocy Społecznej Urząd Gminy	Liczba rodzin objętych pomocą.	Środki własne, Środki zewnętrzne
Przydzielenie rodzinom asystenta rodziny.	2019-2021	Ośrodek Pomocy Społecznej Sąd Rodzinny i Nieletnich	Liczba rodzin współpracujących z asystentem rodziny.	Środki własne, Środki zewnętrzne
Udział pracowników socjalnych i asystenta rodziny w szkoleniach dotyczących pracy z rodziną.	2019-2021	Pracownicy socjalni Asystent rodziny	Liczba szkoleń i konferencji.	Środki własne, Środki zewnętrzne
Objęcie rodzin dysfunkcyjnych profesjonalną pomocą	2019-2021	Ośrodek Pomocy Społecznej Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Placówki opieki zdrowotnej GKRPA	Liczba podejmowanych interwencji kryzysowych. Ilość godzin dokonanego nieodpłatnego poradnictwa specjalistycznego. Ilość rodzin korzystających z profesjonalnej pomocy	Środki własne, Środki zewnętrzne

Efekty Programu

W wyniku przeprowadzonych działań przewidywane jest osiągnięcie następujących efektów:

- polepszenie sytuacji dziecka i rodziny,
- wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa rodziny i dziecka,
- zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia, dla rodziny i dziecka,
- poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi,
- przeciwdziałanie umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej,
- zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin celem zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych,

uczestniczą przedszkola, szkoły, organizacje pozarządowe oraz instytucje i placówki działające w obszarze pomocy społecznej, kultury, sportu i rekreacji.

W zakresie poradnictwa i interwencji, związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, przeciwdziałaniem narkomanii oraz służących wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców/opiekunów dzieci, prowadzone są następujące formy działań:

1. Działania Zespołu Interdyscyplinarnego, który został powołany Zarządzeniem Wójta Gminy,
2. Funkcjonowanie Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego w lokalu przy ul. Rynek 40 A w Krasnosielcu, w którym prowadzone są: dyżury koordynatora GPPiRPA w celu wstępnego motywowania do podjęcia leczenia odwykowego, dyżury informacyjno-konsultacyjne w zakresie problematyki narkomanii, grupa wsparcia dla ofiar przemocy,
3. Działalność Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Komisja pełni funkcje doradczo - konsultacyjne przy realizacji Gminnego Programu oraz podejmuje czynności zobowiązujące osoby uzależnione, będące często sprawcami przemocy, do poddania się leczeniu odwykowemu,
4. Prowadzenie zajęć terapeutycznych dla uzależnionych od alkoholu w Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Makowie Mazowieckim ul. Duńskiego Krzyża 3,
5. Prowadzenie wywiadów środowiskowych dotyczących rodzin z problemem alkoholowym,
6. Działania wspierające i interwencyjne pracowników socjalnych Ośrodka Pomocy Społecznej,
7. Realizacja „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej”, którego celem jest wspieranie, wskazanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Krasnosielcu, rodzin dotkniętych problemami w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych,
8. Prowadzenie dożywiania dzieci w przedszkolach i uczniów w szkołach. Ośrodek Pomocy Społecznej, w ramach wieloletniego programu pokrywa koszty posiłków w szkołach na terenie gminy Krasnosielc oraz ościennych gminach, miastach. oraz w przedszkolach, dla dzieci z rodzin wymagających wsparcia,
9. Wydawanie Karta Dużej Rodziny,

11. Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie;
12. Powiatowego Urzędu Pracy;
13. Parafii z terenu gminy Krasnosielc.

Źródła Finansowania Programu

Finansowanie 3 - letniego Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019-2021 odbywać się będzie w ramach środków budżetu Gminy, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

Monitoring i ewaluacja Programu

Program będzie koordynowany przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Krasnosielcu. W ramach jego realizacji będą gromadzone informacje, które pozwolą na ocenę postępów, wskażą dalsze potrzeby i zrekonstruują działania, które mają dać informację zwrotną, pozwalającą na określenie i wprowadzenie dodatkowych zmian w programie.

Wskazana jest stała współpraca pomiędzy instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami w celu zapewnienia najlepszego efektu podjętych inicjatyw.

Gminny Program Wspierania Rodziny jest dokumentem otwartym i długofalowym. Będzie podlegał ewaluacji i monitoringowi w zależności od występujących potrzeb rozpoznawanych i ustalanych przez podmioty zajmujące się problemami rodziny. Ewaluacja będzie miała charakter usprawniający i wskazujący kierunki ewentualnych zmian w zapisach programowych. Pozwoli na sprawdzenie efektywności i skuteczności przyjętych założeń oraz sposobu wydatkowania środków przeznaczonych na ich realizację.

Monitoring pozwoli na analizę i ocenę zebranych informacji i planowanie dalszych działań oraz doskonalenie dotychczas ustalonych.

W terminie do dnia 31 marca każdego roku przedkładane będzie Radzie Gminy Krasnosielc przez Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny.

Podsumowanie

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie na lata 2019 - 2021 zakłada stworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia rodzin, w szczególności dzieci.

Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, ochronny, a rodzinie w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości samodzielnego mierzenia się ze swoimi problemami. Niezbędne jest systematyczne podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków dysfunkcji oraz promowanie rodzinnego stylu życia. Tylko wtedy można zwiększyć jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie

**Imienna lista głosowania radnych Gminy Krasnosiele nad Uchwałą
Nr VII/37/2019 w sprawie przyjęcia Gminnego programu Wspierania Rodziny Gminy
Krasnosiele na lata 2019 - 2021
dnia 20 maja 2019 r.**

Lp.	Nazwisko i imię	ZA	PRZECIW	WSTRZYMUĄCY
1.	Czarkowska Paulina	x		
2.	Grabowska Ewa	x		
3.	Graczyk Dariusz	x		
4.	Janowski Cezary	x		
5.	Kacprzyński Tomasz	x		
6.	Kęszczyk Bogdan	x		
7.	Kluczek Robert	x		
8.	Kowalczyk Radosław	-	-	-
9.	Kuplicki Przemysław	-	-	-
10.	Kutryb Hanna	x		
11.	Kuśmierczyk Tadeusz	x		
12.	Napierkowski Łukasz	x		
13.	Olszewik Tomasz	-	-	-
14.	Rosołowski Mirosław	x		
15.	Zduniak Grzegorz	x		
	RAZEM	12		

PRZEWODNICZĄCY RADY

Ewa Grabowska